

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Факультет управління

Кафедра публічного управління та адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ Й
АДМІНІСТРУВАННЯ**

Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри публічного
управління та адміністрування
Протокол № 1 від «02» січня 2024 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура дисципліни
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика курсу

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Теорія та історія публічного управління й адміністрування
Освітня програма	Доктор філософії (PhD)
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Освітній рівень	доктор філософії
Статус дисципліни	нормативна
Курс / семестр	1 курс / 1 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 30 год. Практичні заняття – 30 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни

Метою дисципліни «Теорія та історія публічного управління й адміністрування» є розкриття сутностей призначення державного управління як результату історичних подій на практиці та теорії державного управління; аналіз теоретичних засад практичного досвіду здійснення державного управління в нових суспільних умовах; дослідження особливостей державного управління в наші дні; характеристика новацій в державному управлінні взята із за кордону. Предметом навчальної дисципліни є вивчення історії, теоретичних основ, сфер реалізації, суб'єктів, ресурсної бази і сучасних технологій державного управління.

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «історія та теорія державного управління» передбачає тісний зв'язок з такими предметами: Публічні інститути та процеси, Менеджмент публічних інституцій та організацій, Правове забезпечення державного управління, Методи прийняття управлінських рішень у публічній сфері, Публічне управління в галузях економіки.

Компетентності

ІК. Здатність ідентифікувати комплексні проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, у тому числі в дослідницько-інноваційної діяльності, та пропонувати наукові та прикладні підходи до їх вирішення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та формування нових цілісних знань та практики реалізації системи публічного управління та адміністрування.

ЗК 2. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми.

ЗК 6. Здатність організовувати та проводити навчальний процес у вищій школі, розробляти методичне забезпечення навчального процесу у галузі публічного управління та адміністрування

ФК 2. Здатність науково обґрунтовувати, розробляти та здійснювати експертизу нормативно-правових актів, аналітичних довідок, пропозицій, доповідей.

ФК 5. Здатність ініціювати, організовувати та керувати інноваційними та науково-дослідними проектами на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування.

ПРН 9. Уміти розробляти проекти законодавчих та нормативних актів, передбачаючи правові та соціально-економічні ризики та наслідки запроваджених правових норм.

ПРН 11. Уміти отримувати науково-прикладні результати, які сприяють розв'язанню важливої теоретичної або прикладної проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, що мають загальнонаціональне або світове значення.

В результаті вивчення дисципліни здобувач повинен знати:

основні поняття й терміни курсу;

- зміст функцій, принципи, критерії державного управління;
- ролі, які може виконувати державний службовець;
- сфери здійснення державного управління;
- теоретичні та практичні аспекти організації державного управління.

вміти:

- аналізувати й оцінювати історію визначати основні поняття курсу;
- використовувати термінологічну та теорію державного управління за визначеними критеріями;
- застосовувати на практиці її види і форми управління;
- наводити приклади діяльності державного управління.

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Тема 1. Держава як суб'єкт управління суспільними процесами	Знати: Сутність і юридичну природу державної влади. Визначати поняття проблемної державності. Основи формування та розвитку держави, функції сучасної держави. Особливості держави в умовах демократичного переходу Структуру органів влади та перспективи удосконалення структур органів влади Законодавче забезпечення розподілу влади	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для самостійної роботи
2.	Тема 2. Державна влада та державне управління в Україні. Розвиток науки державне управління	Знати та розуміти: Сутність державної влади і державного управління, як проблемно-орієнтованих категорій Становлення та розвиток української державності. Реалізацію державної влади в умовах різних типів політичного режиму та виявлення проблемних ситуацій Суть виявлених проблем в державному управлінні та практику їх вирішення Формування науки державне управління в Україні та науковий пошук. Структуру інноваційних та науково-дослідних проектів в рамках науки державне управління	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для самостійної роботи
3	Тема 3. Нормативно-правове забезпечення розподілу влади та державного управління	Знати: Структуру Конституції України і конституціоналізму. Законодавче забезпечення системи публічного управління та структуру законодавчої експертизи нормативно-правових актів Розподілу гілок влади відповідно до законодавства (відображення розподілу в законодавстві) Перспективи розвитку доктрини розподілу гілок влади.	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для самостійної роботи
4.	Тема 4. Форма державного правління та зміна управлінських моделей відносно форми правління	Ознайомитися із: Президентською моделлю державної влади. Парламентаризм і парламентська форма державного правління. Президентсько-парламентська і парламентсько-президентська форми	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для

		державного правління. Раціоналізованим парламентаризмом. Розвитком форм державного правління в сучасній Україні та виявити недоліки форм правління	самостійної роботи
5.	Тема 5. Державне управління та виконавча влада. Публічне адміністрування	Ознайомитися із: Сутністю державного управління в широкому і вузькому значеннях, публічним адмініструванням Основними ознаками та інструментарієм адміністрування в органах виконавчої влади Структурою об'єктів та процесів управлінської діяльності виконавчої влади, можливостями їх оптимізації	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для самостійної роботи
6.	Тема 6. Державно управлінська діяльність	Знати: Загальні риси, форми та механізми адміністративно-управлінської діяльності. Стадії управлінської діяльності. Особливості виявлення державно-управлінських проблем та шляхів їх подолання Особливості прогнозування проблем в державно-управлінській діяльності Структуру інноваційних проектів удосконалення державно управлінської діяльності	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для самостійної роботи
7.	Тема 7. Системні характеристики державного управління	Вивчити: Характеристику та організаційну систему державного управління (нормативно-правовий аспект) Підходи до реформування організаційних структур державного управління. Механізми реформування організаційних структур державного управління. Особливості адміністративно-територіальної реформи в Україні в контексті подолання прикладних проблем розподілу влад Теоретичні та прикладні аспекти розвитку в умовах адміністративно-територіальної реформи в Україні	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для самостійної роботи
8	Тема 8. Принципи державного управління, механізми їх прояву і	Знати: Принципи державного управління, їх систематизацію та застосування в сучасній практиці публічного	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси,

	використання	<p>управління. Особливості демократизму і законності, як принципів державного управління. Структуру механізмів державного управління та шляхи їх оптимізації Правовий та організаційний механізми державного управління Проблеми застосування соціо-комунікативного механізму державного управління.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Завдання для самостійної роботи
9	Тема 9. Функції державного управління. Управління інноваційними проектами державному управлінні в	<p>Розуміти: Поняття функцій державного управління. Класифікація функцій державного управління. Сутність та особливості функцій організації, планування, прогнозування та контролю. Сутність управління інноваційними проектами в державному управлінні Знати структуру та етапність впровадження інноваційних проєктів в державному управлінні</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для самостійної роботи
10	Тема 10. Форми державного устрою. Методологія державного управління	<p>Знати: Поняття форми державного устрою і методів управлінської діяльності. Залежність методів управлінської діяльності від форми державного устрою. Принципи та форми державного устрою в Україні, їх еволюцію. Методологію державного управління. Структуру методів, важелів, інструментів, що застосовуються в управлінській діяльності</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для самостійної роботи
11	Тема 11. Використання моделей зарубіжного досвіду державного управління у вітчизняній практиці (проблемно-орієнтований підхід)	<p>Знати та вивчити: Європейський континентальний, англо-американський, японський та китайський досвід державного управління та можливості його застосування в Україні Особливості управління інноваційними проектами в державному управлінні в зарубіжних країнах Методологію, функції та принципи реформування систем державного управління зарубіжних країн</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Тести, • Контрольні запитання, • Кейси, • Завдання для самостійної роботи

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	40
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	-
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на парах	Оцінка за самостійну роботу	Оцінка за індивідуальне завдання	Екзамен	Разом
40	10	-	50	100
• Оцінювання відповідей здобувачів на практичних заняттях відбувається за 100 бальною шкалою.				

По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,4, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 40 балів.

- Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5.

- Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 40 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,1, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 10 балів) і оцінки, отриманої за залік (максимальний бал – 50 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.

- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, написання есе, опрацювання завдань, підготовка презентацій доповідей, підготовка індивідуальних завдань тощо.

- Якщо здобувач не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).

- Оцінка за іспит формується із суми відповідей здобувачів на 3 основні запитання та 2 додаткові (по 10 балів за кожне запитання), або, за вимогою – на основі результатів тестування (максимальна оцінка за тести – 50 балів).

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – Здобувач вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань;

вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.

- *70-89 балів* – Здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

- *50-69 балів* – Здобувач володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

- *Менше 50 балів* – У здобувача не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; здобувач не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми)
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления : учеб. М. : Омега-Л, 2010. 525 с. 2. Бакуменко В. Д. Теоретичні засади державного управління : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, Л. М. Усаченко, О. В. Червякова ; за заг. ред. Л. М. Усаченко. К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. 174 с. 3. Глазунова Н. И. Система государственного управления : учеб. для вузов. М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. 551 с. 4. Державне управління та державна служба : [Словник-довідник] / Уклад. О. Ю. Оболенський. К. : КНЕУ, 2005. 480 с. 5. Древаль Ю. Поняття в науці державного управління. Вісн. НАДУ. 2009. № 2. С. 12–19. 6. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю.В. Ковбасюк (голова), В. М. Князев (співголова), І. В. Розпугенко (співголова) та ін. К. : НАДУ, 2011. 692 с. 7. Історія державності України: експериментальний підручник / [О.М. Бандурка, В.А. Греченко, Ю.Д. Древаль та ін.] ; за заг. ред. О. М. Бандурки, О. Н. Ярмиша. Х. : ТОВ «Одіссей», 2004. 608 с. 8. Крюков О. І. Філософія і психологія публічної влади: монографія / за заг. ред. В. Б. Дзюндзюка. Х. : Вид-во Хар РІ НАДУ «Магістр», 2015. С. 259–321. 9. Малиновський В. Я. Словник термінів і понять з державного управління. К. : Центр сприяння інституц. розвит. держ. служби, 2005. 254 с. 10. Мельтюхова Н. М. Державне управління як єдність діяльності та відносин: монографія. Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2010. 204 с. 11. Мескон М. Основы менеджмента / М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури : пер. с англ. М. : Дело ЛТД, 1994. 702 с. 12. Методологія державного управління : словник-довідник / Уклад. В. Д. Бакуменко (кер. автор. кол), Д. О. Безносенко, С. В. Бутівщенко та ін. ; заг. ред. В. І. Лугового, В. М. Князева, В. Д. Бакуменка. К. : Вид-во НАДУ, 2004. 196 с. 	

13. Нариси історії державної служби в Україні / О. Г. Аркуша, Є. І. Бородин, С. В. Віднянський та ін. ; редкол.: С. В. Кульчицький (кер. авт. кол.) та ін.] ; Голов. упр. держ. служби України, Ін-т історії НАН України. К. : Ніка-Центр, 2009. 536 с.
14. Основи адміністративного менеджменту : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, Л. М. Усаченко, В. І. Тимцуник, О. В. Червякова ; за заг. ред. Л. М. Усаченко. К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. 148 с.
15. Особливості публічного управління та адміністрування : навч. посіб. / Бакуменко В. Д., Бондар І.С., Горник В. Г., Шпачук В. В. К. : КНУКіМ, 2016. 167 с.
16. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws>. (дата звернення 21.05.2021).
17. Офіційний веб-сайт Національної ради реформ [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://reforms.in.ua/>.(дата звернення 21.05.2021).
18. Публічне адміністрування в Україні : навч. посіб./ [В.Б. Дзюндзюк, О. Б. Коротич, Н. М. Мельтюхова та ін.] ; за заг. ред. В. В. Корженка. Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2012. 256 с.
19. Розвиток теорії та методології державного управління : наукове видання / В.Д. Бакуменко // Збірка вибраних наукових праць у 2 ч. – Ч. 1. К. : АМУ, 2015. 320 с.
20. Усаченко Л. М. Історія державного управління в Україні : навч. посіб. / Л. М. Усаченко, В. І. Тимцуник. К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. 292 с.
21. Pomaza-Ponomarenko A.L. Guidelines of the improvement of the state policy of territorial development / A.L. Pomaza-Ponomarenko // Вісник Національного університету цивільного захисту України (Серія: Державне управління), 2015. № 2 (3). С. 215–219.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра публічного управління та адміністрування м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 115 (вхід з вул. Чорновола) https://kpuu@pnu.edu.ua
Викладач	Сурай Інна Геннадіївна доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування
Контактна інформація викладача	 inna.suray@pnu.edu.ua Робочі години: Пн-Пт – 8:30 – 17:00

Політика курсу	
Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника”» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Виконання завдання встановленого терміну	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja/</p>
Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання самостійної роботи, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік самостійної роботи міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 3.</p>

Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні документи/polozhenja/
--------------------	--

Викладач _____

_____ Сурай І.Г.